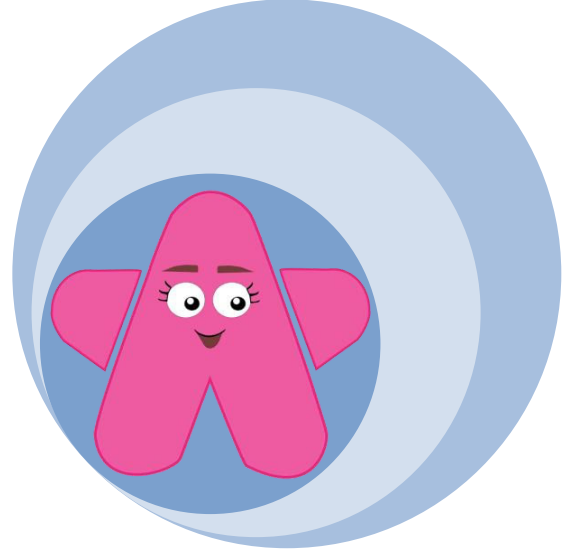

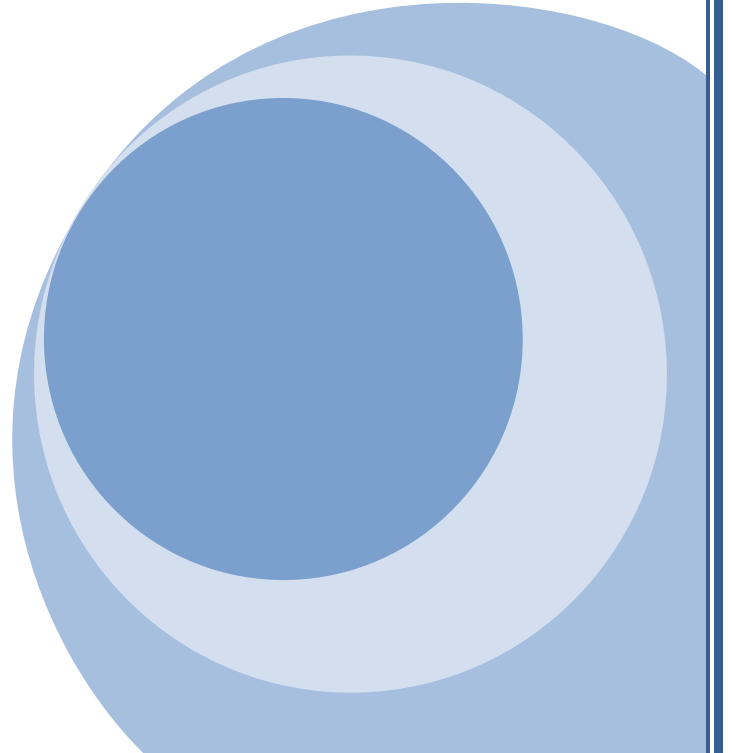
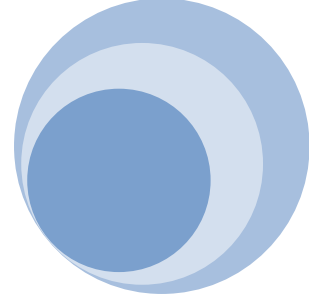
Ebeveynler!

Bu kitapçıkta yer alan aktiviteleri çocuğunuzla yapabilirsiniz.

OLA ile Onbeş Dakika:

Çocuk İstismarı Hakkında Çocuklara Öğretilmesi Gerekenler

Çocuk Güvenliği Aktiviteleri

www.onlineanne.com, 2013

ONLINE
★ ★ ANNE
ÇOCUKLAR İÇİN TEKNOLOJİ REHBERİ

ÖNSÖZ

Bu kitapçık [onlineanne](http://www.onlineanne.com) tarafından hazırlanmıştır. Bu kitapçığın hazırlanmasındaki amaç, Türkiye'de büyük eksikliği bulunan bir alanda, bütçesi olan, geniş kapsamlı, devlet destekli, kurumsal bir proje ile somut adımlar atılana kadar, bize gelen taleplere toplu bir acil çözüm olarak, ebeveynlerin kendi çocukları için kullanabilecekleri bilgilendirici bir Türkçe kaynak yaratmaktır. Kullandığımız referansları kitapçığın en arkasında bulabilirsiniz.

KULLANIM KOŞULLARI

Bu aktivite kitapçığı, 6+ yaş grubu için hazırlanmıştır. Ebeveynlerin istismar konusunda çocuklarına vermesi gereken mesajlar aktivitelerle ele alınmaktadır. Bu aktiviteler çocukların gelişim düzeyine göre ebeveyn tarafından kolayca basitleştirilebilir. Okul öncesi dönem için ise sadece özel yerlerimiz konusunda basit bilgilendirme amaçlı olarak kullanılabilir (örn.syf 16). Ayrıca 'Güvendiğimiz Büyükler' kısmı (syf 10), ailenin ihtiyaçlarına göre gözden geçirilmelidir.

Yurt dışında, farklı ülkelerde yaşayan ve kitap/dergi tasarımı dışında farklı meslekleri olan iki anne olarak, çok kısa bir zamanda kendi imkanlarımızla yarattığımız bu aktivite kitapçığı elektronik ortamda paylaşım, çıktısını alıp, çocuklarınızla istediğiniz gibi kullanabilirsiniz. İstismar konusu bireyleri değil, toplumu ilgilendiren bir mesele olduğu için, yayılması için de katkıda bulunmanızı rica ediyoruz. Ayrıca olumlu/olumsuz görüşlerinizi de bekliyoruz ki, revize edebilelim.

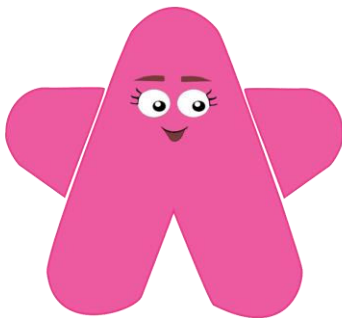
Tüm grafikler, karakterler (OLA, OLİ, VOLİ ve LOLİ) görseller, içerik ve tasarım **onlineanne** tarafından hazırlanmıştır. Bireysel kullanım amaçlıdır. Toplu kullanım ihtiyacı halinde **onlineanne**'den izin alınması gereklidir. Tüm hakları saklıdır. İzinsiz kullanılamaz, kopyalanamaz, çoğaltılamaz. Bu kitapçık uzman eğitimi yerine geçmez. İhtiyaç duyulduğu durumlarda onlineannecocuk@gmail.com adresinden iletişime geçebilirsiniz.

Bu konu gibi çocuklarımıza dair diğer konularda da www.onlineanne.com sitemizde dilimizin döndüğünce yazmaya devam edeceğiz.

Umarız çocuklarımız için böylesine önemli bir konuda, çorbada bizim de tuzumuz bulunur, birilerine faydalı olabiliriz,

Sevgilerimizle...

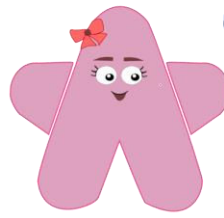
ONLINEANNE

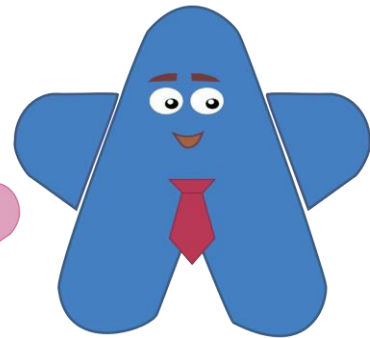
OLA

VOLİ

LOLİ

OLİ

EBEVEYNLERİN DİKKATİNE:

Bu aktivite kitapçığında yer alan çocuklara istismar konusunda verilmesi gereken mesajlar şunlardır:

1. **"Vücudumuzda özel yerler bulunur"**: Bu yerler mayonun kapattığı yerlerdir.
2. **"Hiç kimse senin vücuduna, özel yerlerine bakamaz ve dokunamaz"**: Çocuklara, kendilerinin de başkalarının özel yerlerine bakamayacakları ve dokunamayacaklarını anlatmamız gerekir. Bunun tek istisnası ihtiyaçları olduğunda yardım amaçlı, canları acıdığı anda sorunu anlamak için anne/baba ve doktor gibi yetişkinlerin mümkünse "çocuktan izin alarak" bakması ve dokunmasıdır. Bu kapsamda, kitapçığın içinde dokunmaya dair detaylı bilgiler verilmiştir.
3. **"Birisi özel yerlerine baktığında ya da dokunduğunda yapacaklarımızı bilmeliyiz"**: Böyle bir durumla karşılaşırlarsa çocuklarımıza ne yapmaları gerektiğini bu mesajlarla öğretebiliriz:
  1. Söyleyebileceğin en sert ve en ciddi biçimde **HAYIR DE**.
  2. Oradan **UZAKLAŞ** ve güvenli bir yere gitmeye çalış.
  3. Güvendiğin bir büyüğüne **SÖYLE**.
  4. Büyükler seni dinleyip bu konuda birşey yapana kadar da **SÖYLEMEYE DEVAM ET**.

Bu 4 maddeyi çocukların hatırında kalması için slogan biçiminde ezberlemeleri işlerini kolaylaştırmaktadır. **Hayır de, uzaklaş, susma, söylemeye devam et.**

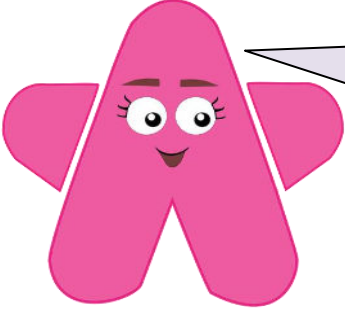
4. **"Birisi özel yerlerine baktığında ya da dokunduğunda büyüklerine anlatmaman için sana söylenebilecek yalanlar"**: Bu yalanlar ile ilgili çocuklarımızla konuşmalıyız. Bu konuda söylenen en yaygın yalanlar, bunları duyduğunda yapması gerekenlere ilişkin detaylar kitapçıkta ilerleyen sayfalarda mevcuttur.

EBEVEYNE NOT:

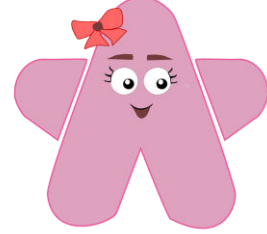
Çocuğunuz istismara uğrarsa ya da istismara uğrayan bir çocuğu korumanız gerekirse:

- Önce sakince çocuğu dinleyin;
- Üzüntünüzü, kızgınlığınızı belli etmeyin;
- Asla sorgulamayın (olay hakkında bilgi almaya çalışmayın);
- Sadece onu anladığınızı belirten sözler söyleyin ve
- Uzmanlara başvurun ki, gerekli soruları onlar uygun şekilde sorsun.

Türkiye’de bu konunun uzmanları olarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın ALO 183 Aile, Kadın, Çocuk, Özürlü ve Sosyal Hizmet Danışma Hattı’nın yönlendirdiği uzmanlar olduğu belirtilmektedir. Yetkili merciler ise, karakol ve savcılıklar olarak geçmektedir .

Loli ve Voli bugün çok önemli bir konuyu öğrenecek! Hadi siz de onlara katılın!

ÖĞRENELİM!

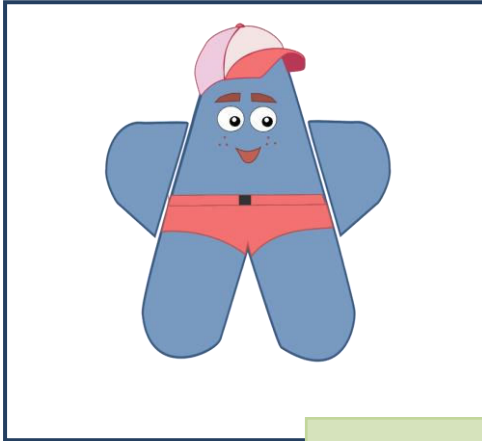
EĞLENELİM!

İyi dokunuşlar, kötü dokunuşlar

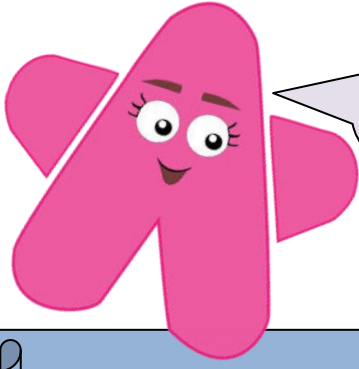
Özel yerlerimiz

Bilmemiz gerekenler

Bulmacalar ve oyunlar

ÖZEL YERLERİMİZ

Çeşitli dokunuşlar vardır. Dokunuşlar duyguları paylaşmak içindir.

İyi Dokunuşlar:

Kendimizi iyi hissettirir. Annemiz, babamız gibi güvendiğimiz ve sevdiğimiz insanlar bize dokunur.

Harflerin arasına gizlenmiş bazı 'iyi dokunuşları' bulabilecek misin?

İYİ DOKUNUŞLAR:

EL SIKIŞMA, SIRTA SIVAZ, İYİ GECELER ÖPÜCÜĞÜ, SARILMA

F	E	H	İ	Y	İ	G	E	C	E	L	E	R	Ö
T	A	E	Ç	A	B	C	Ç	H	S	A	S	Ç	P
Y	Z	L	S	D	Ç	B	D	J	Ç	D	I	U	Ü
Ö	S	S	F	A	Ç	Ü	U	C	E	L	Ş	D	C
N	M	I	A	Ç	R	B	N	K	A	P	M	O	Ü
U	V	K	P	R	S	I	R	T	A	S	A	D	Ğ
A	A	I	K	C	E	L	L	S	R	I	F	A	Ü
Ç	D	Ş	V	K	Ş	A	Ö	M	İ	V	Ş	F	J
J	S	M	A	Ç	Y	Ç	H	Ç	A	A	J	Ü	Ş
K	B	A	Ü	S	J	I	D	R	Ö	Z	T	A	E

Kötü Dokunuşlar:

Bize kendimizi kötü hissettirir, hoşlanmadığımız her dokunuş kötü dokunuştur!

Kötü dokunuşlar kızgın, korkmuş, kafası karışık, üzgün hissetmemize yol açabilir.

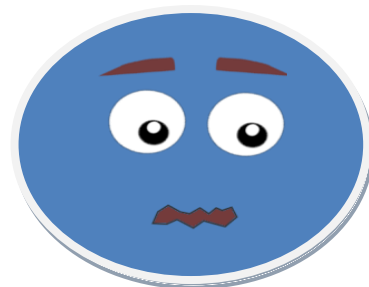
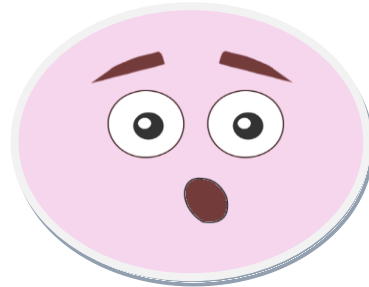
Hangi yüz hangi duyguya ait,
birleştirebilir misin?

korkmuş

Kafası
karışmış

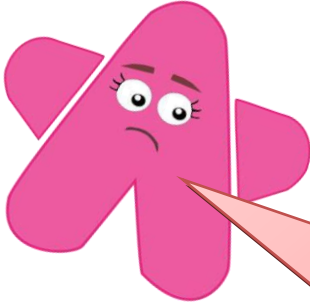
üzgün

kızgın

Kötü Dokunuşlar:

Bazı kötü dokunuşlar, "vurma" gibi acıtmaz. Ama hoşlanmadığın her dokunuş kötü dokunuştur.

Vurmak ACITIR!

**Vurmak bir çeşit
kötü dokunuştur!**

**Hoşlanmadığın her dokunuş kötü dokunuştur.
Canını acıtmasa da!**

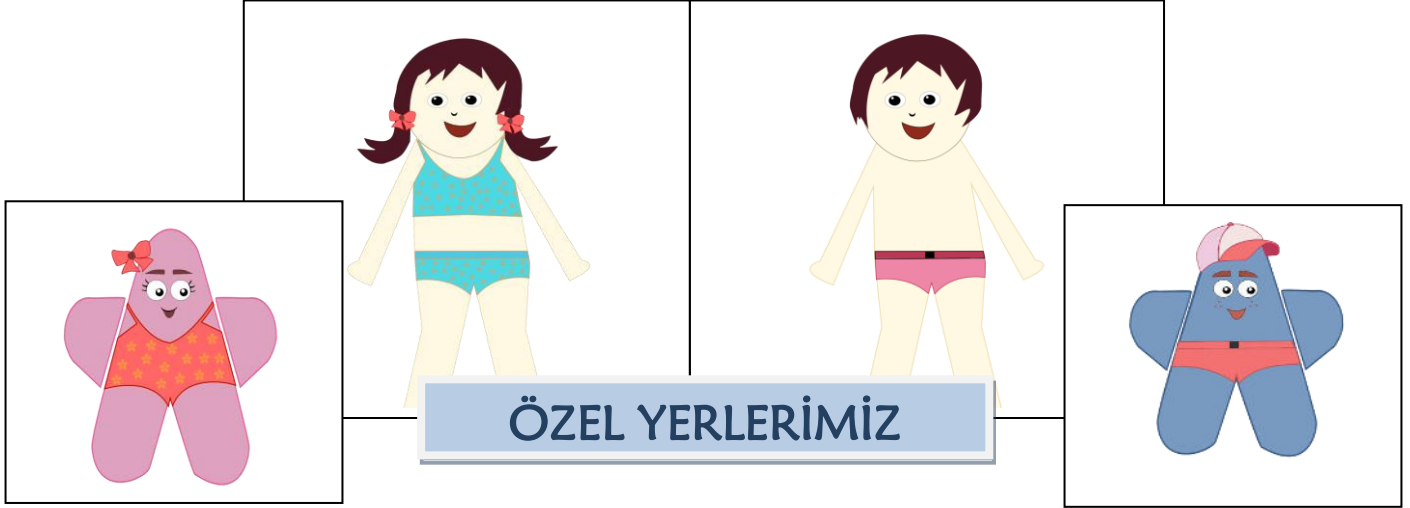
**Sana hoşlanmadığın bir şekilde dokunan kişi, sana
böyle dokunmayı hemen durdurmalıdır!**

**Herhangi bir kötü dokunuş karşısında haklarının Birleşmiş
Milletler'in Çocuk Hakları sözleşmesi Md.19 gereğince koruma
altında olduğunu biliyor muydun?**

Özel Yerlerimiz:

Vücudumuzda özel yerlerimiz bulunur. Bu yerler mayomuzun kapattığı yerlerdir!

Aşağıdaki boşluklara gelecek kelimeleri bulmak için yandaki işaretli harfleri boya!

RKLIVNERKPVNERKHIVNERKLVN
EIRVKERNİVEKLRNÇVKLERİNVK
ERLNVIERVNEK_RKLVVERLİKVNERİ
LVNEİRVERLİKV_MERKİVNEİVNTP
KNVUEKİNŞVKEİKNVHŞİNKVŞGE
RSPYTBHYDVSLEDAHI_E_LORSPA

SEN DEN KENDİ ÖZEL YERLERİNE BAKMANI YA DA DOKUNMANI İSTEMEMELİ!

SENİN ÖZEL YERLERİNE BAKMAMALI VE DOKUNMAMALI, SENİ SEVEN KİŞİLER DAHİL!

GİZLİ KELİME: HIÇ KİMSE

Boşluklara kelimeyi yazdıktan sonra hepsini yüksek sesle oku!

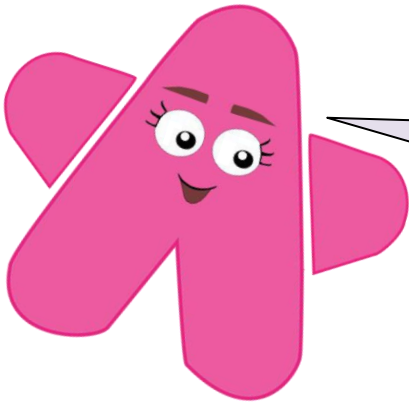
Özel Dokunuşlar:

Bazı büyükler bir çocuğun özel yerlerine bazı durumlarda bakabilir ya da dokunabilir!

Peki bu büyükler kimler mi?

Mesela annen, baban, doktor veya hemşire olabilir.

Ancak senden İZİN almak şartıyla!

Aşağıdaki gibi durumlarda büyükler çocukların özel yerlerine bakabilir/dokunabilir:

Boşlukları doldurmak için şifreyi kullan!

----- altı değiştirmek.

j s j s f

Bebeği ----- ve kurulamak

a e f g ö g f

----- bir çocuğa bakmak

k g r z g

Bir çocuğu ----- etmek

z s b g c m

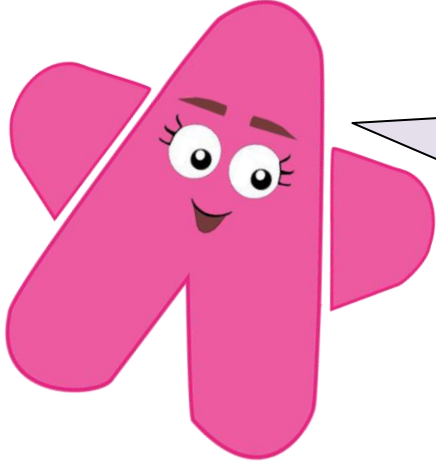
Şifre

Bundan	buna değiştir:
f	k
a	y
e	ı
g	a
ö	m
j	b
s	e
k	h
r	s
z	t
b	d
c	v
m	i

Şifre çözmek istemeyenlere ipucu:
1. bebek
2. yıkamak
3. hasta
4. tedavi

HAYIR DE!

Eğer kötü bir dokunuş yada bakışla karşılaşırsan HAYIR de!

1. HAYIR DE!
2. UZAKLAŞ
3. GÜVENDİĞİN BİR BÜYÜĞE SÖYLE
4. BİRİSİ SENİ DİNLEYENE KADAR SÖYLEMEYE DEVAM ET

Kötü bir dokunuşla ya da bakışla karşılaştığında söyleyebileceklerin:

1. RAYHI, APMYA!

2. UBNU APMYANI UMİMİYSTEOR!

3. ÖEYECESĞİMYL!

-----!

Unutma, bu ASLA senin hatan değil.

CÜMLELER

1. HAYIR, YAPMA
2. BUNU YAPMANI İSTEMİYORUM!
3. SÖYLEYECEĞİM!

Hatırla!

Hiç kimse bir çocuktan kötü bir sır saklamasını isteyemez!

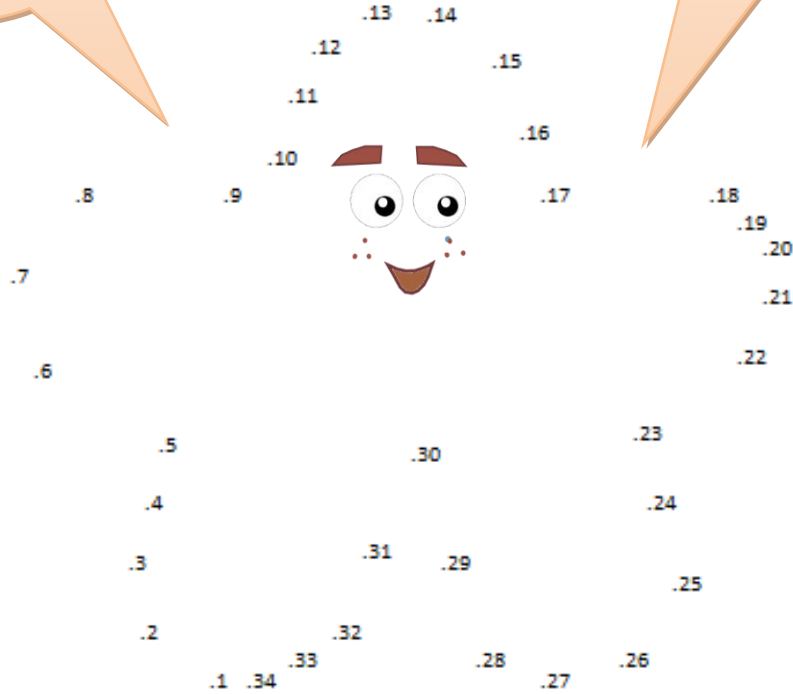
HATIRLA!

Noktaları bileştir, resimdeki sana söyleyeceklerini bir daha tekrarla.

Kötü dokunuş ve bakışlar asla bir çocuğun suçu değildir

Bedenin sana aittir

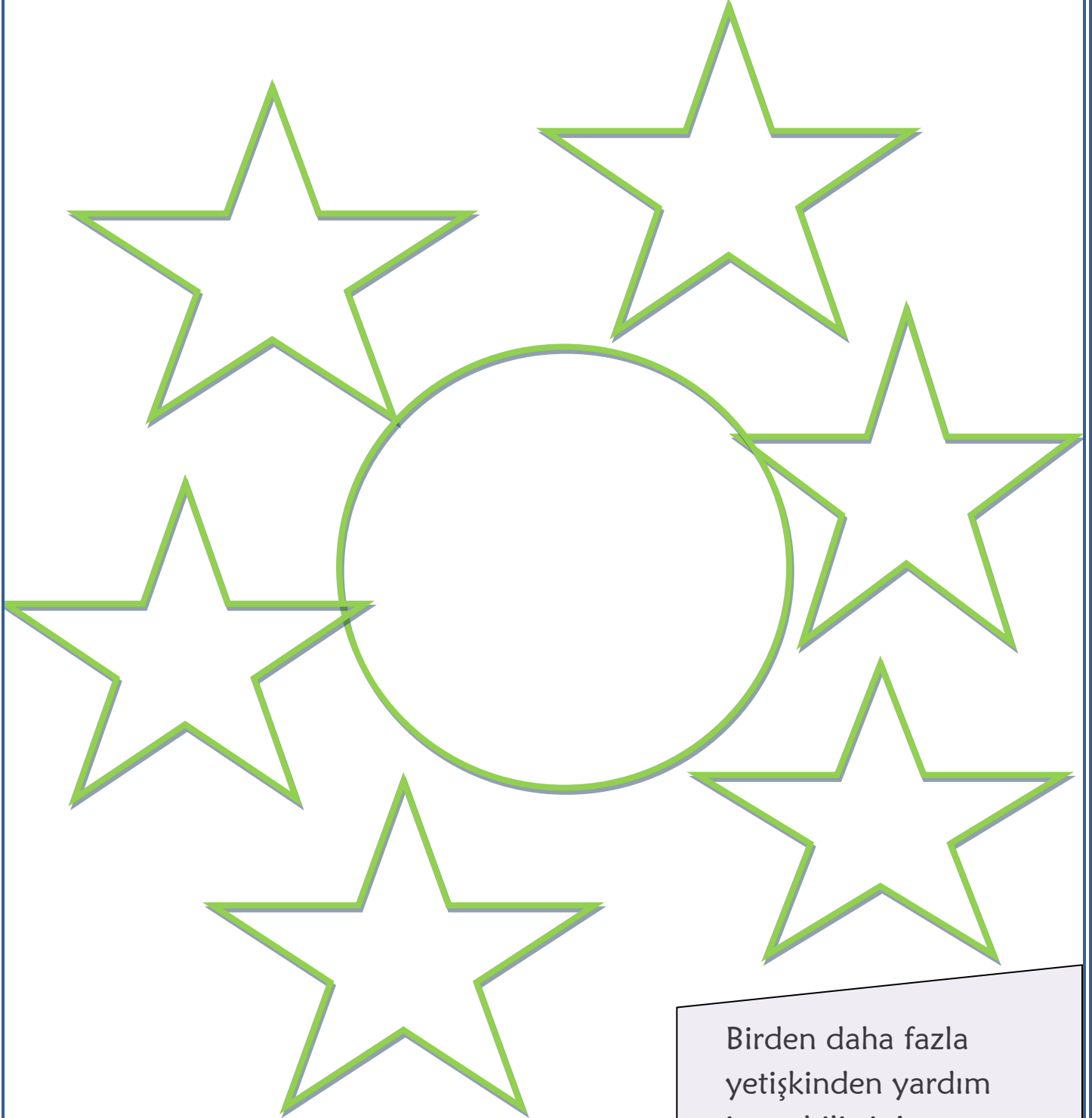
Hiç kimse bir çocuktan kötü bir sır saklamasını isteyemez

Güvendiğim Büyükler:

Eğer kötü bir bakış ya da dokunuşla karşılaşırsan güvendiğin bir büyüğüne **MUTLAKA** söyle!

1. İçteki daireye kendi resmini çiz.
2. Yardım isteyebileceğin büyüklerin ve güvenebileceğin yetişkinlerin de resimlerini diğer yıldızların içine yapabilirsin.

Birden daha fazla yetişkinden yardım isteyebilirsin!

Sen olsan ne yapardın?

Loli'nin komşusu ona kedisini göstermek ve de çikolata ikram etmek için Loli'yi evine davet ediyor. Loli kedilere de çikolataya da bayılır. Ama annesinden izin almadı. Loli ne yapsın? Cevabını buraya yaz!

Eğer kötü bir dokunuş ya da bakışla karşılaşırsan:

HATIRLA!

1. HAYIR DE!
2. UZAKLAŞ!
3. GÜVENDİĞİN BİR BÜYÜĞE SÖYLE
4. BİRİSİ SENİ DİNLEYENE KADAR SÖYLEMEYE DEVAM ET!

Bedenin sana aittir!

Boşluğa
kocaman bir
BEN yaz.

_____

*mutlu olmayı, sevilmeyi
ve güvende olmayı
hakediyorum!*

"Bedenin sana aittir"

cümlesindeki harflerden kaç tane yeni kelime bulabilirsin?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

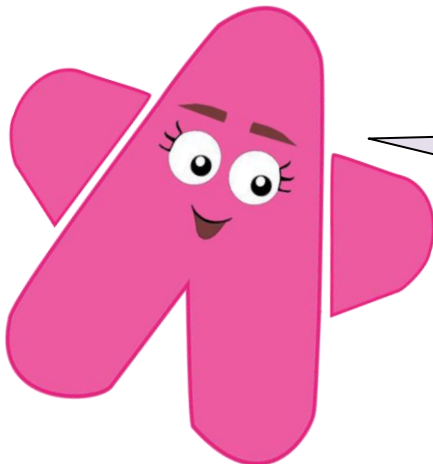
Güvenlik Kartları Oyunu

OLA ve OLİ , çocukları Voli ve Loli ile iyi ve kötü dokunuşlar hakkında konuşuyor.

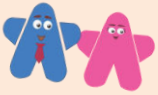
Öncelikle onlara "Çoğu insan iyidir. Fakat bazı insanlar çocuklara kötü bir biçimde dokunmaya çalışabilir. Bazen bunu engellemek için özel bir doktora ihtiyaç duyabilirler. O yüzden biz dikkatli olmalı ve güvenliğimizi sağlamak gerektiğinde ne yapacağımızı bilmeliyiz". diyorlar. Onun için de küçük bir oyun oynuyorlar:

Güvenlik Kartları Oyunu nasıl oynanır?

Arkada sarı ve mavi kartlar bulunuyor. Sarı kartlarda, çocukların kötü dokunuşlarla ilgili karşılaşılabilecekleri durumlar, mavi kartlarda o durumlara karşılık söylemeleri gerekenler bulunuyor. Kartları kesiyoruz. Her çocuk birer sarı kart seçer. Seçtikleri kartları yüksek sesle okurlar ve ne yapacaklarını söylerler. Anne ve babalar ya da oyunu oynatan yetişkin de mavi kartlardaki cevapları kullanarak cocuklara yardımcı olur.

Bu oyunu oynamak için sonraki sayfadaki kartları kesebilirsiniz.

1. Komşunuz geldiğinde, hep senin yanına oturuyor. Kimse bakmadığında bacağını okşuyor. Ne yaparsın?

2. “Kuzenin her zaman sana uzun uzun ve sıkı sıkı sarılıyor. Hiç hoşuna gitmiyor” Ne yaparsın?

3. “Birisi özel yerlerine dokunuyor ve bunun sadece bir oyun olduğunu söylüyor” Ne yaparsın?

4. Bir büyük çocuk sana “Gel sana kedilerimi göstereceğim ama kimseye söylemek yok. Bu bizim sırrımız dedi” Ne yaparsın?

1. “Dur” derim ve oradan uzaklaşıyorum. Anneme ya da babama ne olduğunu anlatırım.

Her zaman güvendiğin bir yetişkine olanları anlatmalısın. Bunu sakın unutma!

3. “Benim böyle uzun sarılmalar hiç hoşuma gitmiyor” diyebilirim. Anneme ya da babama bunu yapmamasını söylediğimi söylerim. **Her zaman başka birinin sana dokunması konusunda hoşuna gitmeyen şeyleri söyleyebilirsin. Seni çok seven biri bile senin istemediğin, hoşlanmadığın biçimde sana dokunamaz.**

2. “HAYIR! Yapmanı istemiyorum” derim, oradan uzaklaşıyorum ve sonra olanları anneme anlatırım.

Her zaman bir yetişkine anlatman gerekir. Ve bir yetişkin sana inanıp yardım edene kadar da anlatmaya devam etmek gerekir.

4. “Ben annemlerden gizli birşey yapmam, önce gidip onlara sormam gerekiyor” derim. Sonra da gidip anneme ya da babama sorarım.

Kimse senden aileden ya da diğer güvendiğin yetişkinlerden sır saklamayı isteyemez. Söylersen kimse seni suçlamaz ya da başın derde girmez.

Neler öğrendik?

Bu sayfayı annenle
veya babanla yap!

Bu kitap bize iyi ve kötü dokunuşlar hakkında ne öğretti?

İyi dokunuş ne demektir?

Sevmediğimiz bir dokunuş var mı ? Mesela gıdıklama?

Bir çocuğun başına kötü bir dokunuş ya da bakış gelirse, yapabileceği 3 şeyi yazın.

Hangi yetişkinlerden yardım isteyebilirsiniz?

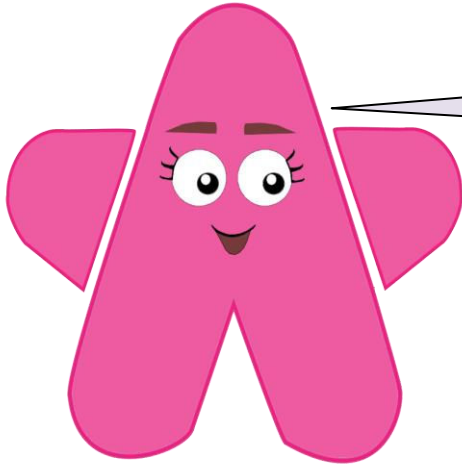

Boyama Sayfası:

Özellikle yaşı 6'dan küçük olanlara "özel yerlerimizi" öğretmek için kullanılabilir.

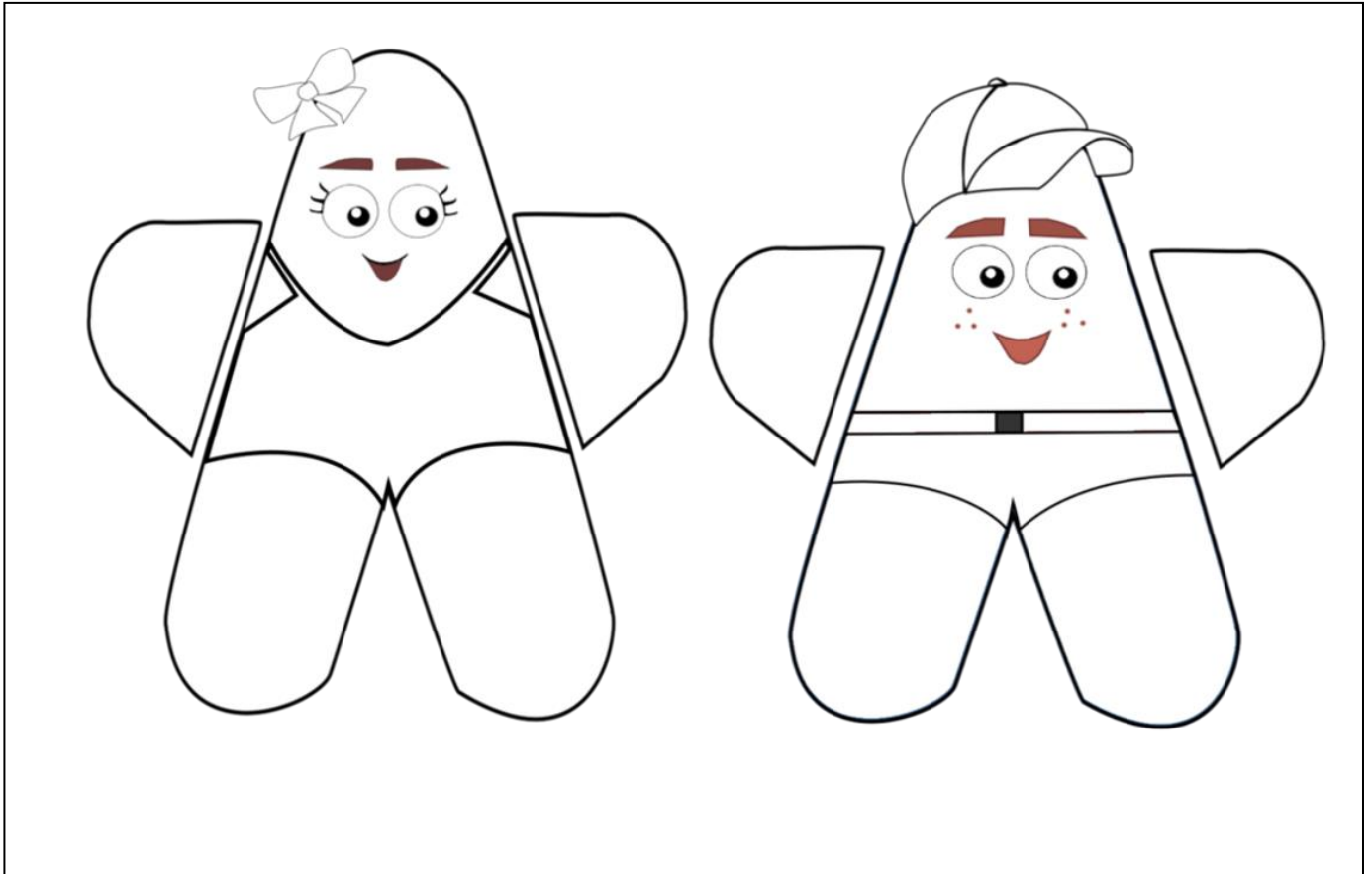

Mayolarımızın kapattığı yerler özel yerlerimizdir!

Loli ve Voli'yi istediğin renk boyayabilirsin!

Loli

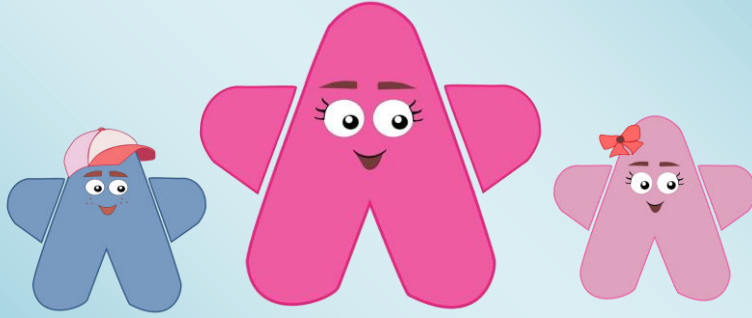
Voli

Bu kitabın hazırlanmasında yararlanılan referanslar:

1. <http://www.thechildcenter.com/programs/kids-rights-parent-programs/>
2. <http://www.thechildcenter.com/wp-content/uploads/2012/09/FirstGrade.pdf>
3. <http://www.thechildcenter.com/wp-content/uploads/2012/09/CompleteParentHandout.pdf>
4. <http://www.childwelfare.gov>
5. <http://www.nationalchildrensalliance.org/>
6. <http://www.preventchildabuse.org>
7. <http://www.elternbriefe.de/die-elternbriefe/elternbrief-missbrauch/hilfe-und-beratung.html>
8. <http://www.gegen-missbrauch.de/projektuebersicht>
9. <http://www2.gegenmissbrauch-ev.de/kino1.htm>
10. <http://indigodergisi.com/2012/06/dikkat-cocugun-cigliyi-yukseliyor/>
11. <http://cocukistismari.wordpress.com/>
12. <http://www.onlineanne.com/2012/11/18/cocuk-istismari-konusunda-cocuklara-ogretilmesi-gerekenler/>
13. [Know what? Your body is yours-Activity Book](#)
14. http://www.unicef.org/turkey/crc/_cr23c.html

YENİ
MACERALARDA

GÖRÜŞMEK ÜZERE!

Onlineanne tarafından hazırlanmıştır. Her hakkı saklıdır. İzinsiz kullanılamaz, kopyalanamaz, çoğaltılamaz. 2013